

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning, 124 och 124 b § i inkomstskattelagen och 32 c § i lagen om beskattningsförfarande

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning, 124 och 124 b § i inkomstskattelagen och 32 c § i lagen om beskattningsförfarande (RP 213/2021 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- specialsakkunnig Jussi Laitila, finansministeriet
- specialsakkunnig Antti Sinkman, finansministeriet
- chefsjurist Matti Merisalo, Skatteförvaltningen
- specialsakkunnig Pekka Montell, Finlands Kommunförbund
- chefen för juridiska ärenden Kati Malinen, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Børsstiftelsen i Finland
- Finlands Aktiesparare rf.

Inget yttrande av

- Finnwatch rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i de bestämmelser i lagen om skatteredovisning och inkomstskattelagen som gäller utdelning av samfundsskatten till skattetagargrupperna och en temporär utdelning av samfundsskatten för skatteåren 2022–2027. Samtidigt upphävs de lagar om ändring av lagen om skatteredovisning och ändring av inkomstskattelagen som träder i kraft den 1 januari 2023 och som gäller utdelningen av samfundsskatten för skatteåren 2023–2027.

Ändringarna ska kompensera kommunerna för de minskade skatteintäkterna till följd av ändringarna i beskattningsgrunderna.

Betänkande FiUB 31/2021 rd

Dessutom föreslås lagen om beskattningsförfarande få bestämmelser om att låta bli att påföra skatteförhöjning och om skattejämkning i fråga om aktiesparkonton. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

De ändringar som gäller bestämmelserna om skatteåret 2022 i lagen om skatteredovisning respektive inkomstskattelagen och ändringen av lagen om beskattningsförfarande avses träda i kraft den 1 januari 2022. I övrigt avses lagarna träda i kraft den 1 januari 2023. Lagen om ändring av lagen om beskattningsförfarande ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar. Propositionen innehåller förslag till ändringar i utdelning av samfundsskatten och skattehöjning på aktiesparkonton.

Temporär kompensation för ändringarna i beskattningsgrunderna för näringsbeskattning

De beslut om ändringar i grunderna för samfundsbeskattningen som regeringen Marin fattade vid budgetmanglingen innefattar åtgärder som dels ökar, dels minskar skatteintäkterna. De ändringar i näringskattelagen som innebär ränteminskningar ökar intäkterna av samfundsskatten med 11 miljoner euro. Revideringen av bestämmelsen om rättelse av internprissättning ökar intäkterna från samfundsskatten med 75 miljoner euro om året. Höjningen av tilläggsavdraget på forsknings- och utvecklingsverksamhet minskar intäkterna av samfundsskatten med 11 miljoner 2022–2025 och 19 miljoner 2026–2027. De minskade intäkterna av samfundsskatten kompenseras genom att utdelningen av samfundsskatten omfördelas.

För redovisningarna av samfundsskatt för skatteåret 2022 föreslås det att kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten 2022 sänks med 0,43 procentenheter från 34,19 till 33,76 procent och att statens utdelning höjs permanent från 65,81 till 66,24 procent. Utskottet anser att den föreslagna kompensationen är motiverad. I utfrågningen av sakkunniga kom det heller inga invändningar.

De skattegrunder som godkändes inom ramen för reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet kommer att uppdateras 2022 för att motsvara de ändringar i skattegrunderna som görs 2022. Följaktligen gör propositionen ingen jämförelse av ändringarna i utdelningen för skatteåren 2023–2027.

Höjd skatt på aktiesparkonton

Ett nytt 3 mom. fogas till 32 c § i lagen om beskattningsförfarande. Enligt momentet ska ingen skattehöjning tas ut, om den skattskyldige under skatteåret på grund av ett uppenbart misstag har haft flera giltiga avtal om aktiesparkonto samtidigt, men sparmedlen har funnits på högst ett aktiesparkonto. Dessutom föreskrivs det att skattehöjning inte påförs eller sänks av särskilda skäl.

Vid sakkunnigutfrågningen fick den ändrade skattehöjningen på aktiesparkonton stort stöd och den ansågs motiverad.

Betänkande FiUB 31/2021 rd

Syftet med den höjda skatten på aktiesparkonton är att förhindra att den skattskyldige kringgår den övre gränsen på 50 000 euro för insättningar genom att ingå flera avtal om aktiesparkonto. Om den skattskyldige inte har överfört medel till något aktiesparkonto eller om medel har överförts till bara ett aktiesparkonto, är det klart att den skattskyldige inte har kunnat få någon skattefördel av att ha flera aktiesparkonton.

Utskottet instämmer i att det i en sådan situation vore oskäligt att påföra skattehöjning när den skattskyldige på grund av ett misstag inte har förstått att hen handlat fel och inte genom sitt handlande har eftersträvat en skattefördel. Utskottet utgår från att skattehöjning inte behöver påföras om det under skatteåret har funnits sparmedel på högst ett aktiesparkonto. Då kan det anses uppenbart att det är fråga om ett sådant misstag som avses i bestämmelsen, om inte något annat följer av särskilda skäl.

Utskottet välkomnar att propositionen också innehåller bestämmelser om att skattehöjning inte påförs eller att nedsatt skattehöjning påförs på grund av oskälighet eller av särskilda skäl. Regleringen beaktar på behörigt sätt grundlagsutskottets anmärkningar om proportionalitet vid administrativa sanktioner (GrUU 21/2020 rd).

Propositionen ändrar inte bestämmelserna om aktiesparande i någon större utsträckning än jämkning av påföljder och därför inskränkte utskottet utfrågningen av sakkunniga huvudsakligen till bestämmelserna om ändring av skattehöjningen. Utskottet går därför inte in på några allmänna iakttagelser om aktiesparande.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1–5 i proposition RP 213/2021 rd utan ändringar.

Betänkande FiUB 31/2021 rd

Helsingfors 30.11.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Arto Pirttilahti cent
medlem Tarja Filatov sd
medlem Timo Heinonen saml
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Jari Koskela saf
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Matias Marttinen saml
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Iris Suomela gröna
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Sari Essayah kd
ersättare Petri Honkonen cent
ersättare Merja Kyllönen vänst
ersättare Jani Mäkelä saf
ersättare Veronica Rehn-Kivi sv.

Sekreterare var

utskottsråd Ilkka Lahti.

Betänkande FiUB 31/2021 rd
Reservation 1 /saf

Reservation 1/ saf

Motivering

Den övre gränsen för insättningar på aktiesparkonton för privatpersoner är för närvarande 50 000 euro. Via kontona är bara direkta aktieinvesteringar tillåtna och kontona befriar inte placeringen från skatt. Kontot jämställer privatpersoner med investeringsfonder och eventuella försäljningsvinster beskattas först när pengarna tas ut från kontot och inte när investeringsobjektet ändras inom kontot. Sannfinländarna anser att den övre gränsen för aktiesparkonton måste höjas rejält exempelvis till 100 000 euro. Samtidigt måste också investeringar i andelar i placeringsfonder inom kontot vara tillåtna. Det skulle få finländska hushåll att spara mer, sprida sina investeringar bättre och stärka de finländska företagens tillgång till kapital och investeringar.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 1–5 enligt betänkandet,

att riksdagen godkänner ett uttalande: *(Reservationens förslag till uttalande)*

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder en ändring av aktiesparkontot så att den övre gränsen för kontot höjs exempelvis till 100 000 euro.

Helsingfors 30.11.2021

Ville Vähämäki saf
Sami Savio saf
Jani Mäkelä saf
Jari Koskela saf

Betänkande FiUB 31/2021 rd Reservation 2 /saml, kd

Reservation 2 /saml och kd

Motivering

Det högsta tillåtna antalet aktiesparkonton är begränsat till ett konto per sparare. Om det öppnas flera konton höjs skatten, vilket var fallet för hela 200 finländare i fjol. Skattehöjningen är högst 7 300 euro per år.

Regeringen föreslår att lagstiftningen ändras så att Skatteförvaltningen i fortsättningen ska ha prövningsrätt för att påföra skattehöjning. Skattehöjning behöver inte påföras eller kan sänkas, om lagstadgade omständigheter motiverar det i enskilda fall.

Den föreslagna ändringen är ett steg i en rimligare riktning, men propositionen är fortfarande helt otillräcklig. Regeringen föreslår inte att de bakomliggande orsakerna till skattehöjningen ska slopas i lagen, det vill säga insättningstaket för aktiesparkonton och det maximala antalet konton.

Restriktionerna i insättningstaket och det maximala antalet aktiesparkonton ska också i fortsättningen finnas kvar i lagen. Vidare ska överskridningar av antalet konton sanktioneras med skattehöjning och överskridningar av insättningstaket med en påföljdsavgift som Finansinspektionen påför.

Insättningar på aktiesparkonton har kunnat göras sedan den 1 januari 2020. Tack vare aktiesparkontona investerar allt fler finländare i aktier. Över 230 000 konton har öppnats och via kontona äger finländarna inhemska aktier för upp till 1,3 miljarder euro. Nästan 40 procent av dem som öppnat kontot är under 30 år.

Aktiesparkontot möjliggör investeringar och välstånd för alla som exempelvis en gång i månaden kan spara en liten del av sina inkomster. Aktiesparkontot ger också små investerare möjlighet att dra nytta av fenomenet ränta på ränta. Den möjligheten får inte försvåras genom konstgjorda begränsningar och sanktioner som inte gäller andra investeringsinstrument.

Skatteförvaltningens prövningsrätt för att påföra skattehöjning är ett otillräckligt förslag. Vi anser att begränsningarna i aktiesparkonton måste avvecklas i sin helhet. Dessutom måste användningsområdet utvidgas så att man via kontot i fortsättningen utöver aktier också kan köpa andra investeringsprodukter, bland annat fondandelar.

Incitamenten för att spara och investera måste stimuleras redan tidigt i livet. Regeringens program för inhemskt ägande innehåller bra metoder i det hänseendet. Vi vill införa ett aktiesparkonto för nyfödda enligt förslaget i programmet. Tanken är att varje nyfödd ska få ett aktiesparkonto med ett statligt startkapital på 300 euro som kommer med moderskapsförpackningen.

Förslag

Vi föreslår

Betänkande FiUB 31/2021 rd
Reservation 2 /saml, kd

att riksdagen godkänner lagförslag 1–5 enligt betänkandet och godkänner följande tre uttalanden: (*Reservationens förslag till uttalanden*)

Reservationens förslag till uttalanden

- 1. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen om att i lagen slopa insättningstaket för aktiesparkonton och regleringen av antalet konton.*
- 2. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen som via aktiesparkonton gör det möjligt att också spara andra investeringsprodukter, bland annat fondandelar.*
- 3. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen om att införa ett aktiesparkonto för nyfödda enligt det som föreslås i programmet för inhemskt ägande.*

Helsingfors 30.11.2021

Matias Marttinen saml
Sari Essayah kd
Timo Heinonen saml
Sari Sarkomaa saml